

ב"אני מצאתיה" הוא "קניתי", ולא ראיתי בלבד.

דממשנה יתירה אשמעינן, מכפילות הלשון במשנה, שלמדנו ממנו כי "מצאתיה" פירושו "קניתי בקנין גמור", נלמד שבכל מקום שנאמר במשניות לשון "מציאה", אין הכוונה לראיה בלבד, אלא למעשה קנין. היות דראיה בלבד, לא קני, עדיין לא נקנית המציאה בכך.

הגמרא ביארה לעיל, כי מה ששינו במשנה זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה, זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי אין אלו שני מקרים, אלא הוא מקרה אחד שטוען אני מצאתיה וכולה שלי.

ומקשינן: ומו מצית אמרת, כיצד יתכן לומר, שחדא קתני ואין כאן שני מקרים נפרדים אלא הוא מקרה אחד שטוען אני מצאתיה וכולה שלי —

והא "זה וזה" קתני, והרי ברישא שנינו בלשון "זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה", וגם בכולה שלי שנינו בלשון "זה" אומר כולה שלי וכו', ומשמע שזהו חלק נוסף במשנה, כי אם הוא המשך לטענת "אני מצאתיה", לא היה לתנא להוסיף את המילה 'זה', אלא לכתוב 'זה אומר אני מצאתיה וכולה שלי'. וכיון שכתוב 'זה' אומר כולה שלי, משמע שהוא מקרה נוסף, ולא המשך למקרה של זה אומר אני מצאתיה.

ומשום כך דוחה הגמרא שאין כאן מקרה אחד, אלא הם שני מקרים נפרדים (13)!

הם מכנים אותה מיד משעת הראיה בשם "מציאה".

ולכן, היינו מפרשים את המשנה כך: מרחזי ליה, אמר "אנא אשכחית", כיון שראה את המציאה, הוא טוען אני מצאתיה, ואף על גב דלא אתאי ליריה, שלא הגיעה לידו ולא עשה בה קנין, ובכל זאת, בראיה בעלמא, ללא מעשה קנין — קני!

משום כך תני הוסיף התנא ושנה בדבריו "כולה שלי", ללמדך דבראיה בעלמא לא קני לה!

ומקשינן: וליתני רק "כולה שלי", ולא בעי "אני מצאתיה"?

מדוע לא אמרה המשנה רק "כולה שלי", ושוב אין צורך לשנות גם "אני מצאתיה" נכי אם היה כתוב רק "כולה שלי", לא היינו טועים לומר שכוונתו לומר שקנה בראיה ללא קנין, משום שלשון "כולה שלי" משמעותו היא שהחפץ ההוא שלי בחזקה גמורה, בקנין (12).

ומתריצין: אי תני "כולה שלי", ולא היה התנא שונה "אני מצאתיה", הוה אמינא, שבעלמא, בכל מקום דקתני "מצאתיה", היכן ששונה המשנה לשון "מציאה", אין הכוונה לקנין גמור, אלא בראיה בעלמא קני, ואין צורך לעשות במציאה קנין גמור —

משום כך תנא, שנה התנא במשנתנו "אני מצאתיה", והדר תנא, וחזר ושנה עוד "כולה שלי", שלשון זה מגלה שהכוונה

13. עיין רשב"א.

12. עפ"י רש"י לעיל ד"ה תנא.